gentes eā totā tribulationē esse agnoscūt: Uñ si ꝓtingit ipsis tribulatio ex diuina laudatione siue ex bono ope: adest deus auxiliator. Uñ addit: a ¶ Si ambulauero ī medio tribulationis. s. verā patriā quērēs: b ¶ Viuificabis me. ī. saluabis me a tribulatiōe ūminenti: Aliter nō viuificat aliquē nisi in medio tribulatiōis. c ¶ Et super irā inimicorū ꝛc. ī. super id qō possūt inimici/est manus tua: Possunt eñ vt plus occidere/sed nō a te separe. Vel/Super irā inimicorū ꝛc. ī. amplius vindicas inimicos meos: dū nō diuti⁹ licet eis ꝓterere me: qz vl' morīūr vl' ꝓuertūr. Ecce eñ q̄ martyres plequebanr/memorias martyrū inquirūt. Vel/Sup irā ꝛc. ī. hoc ipsū q̄ irascunr mihi/tua est in illis animaduersio: Est eñ eis irasci pēna/nō tm̄ culpa. d ¶ Extēdisti manū tuā: faciēdo de eis vindictā. e ¶ Et saluū me fecit dextera tua: Nō sinistra/q̄ tpaliter saluat: sed dextera/q̄ eternaliē saluat. Nō hz de⁹ in se dexterā vel sinistrā: ꝗ dextera dei dr̄ fēlicitas ētna: sinistra fēlicitas tpalis ꝛc. f ¶ Dñs retribuet ꝓ me ꝛc. ī. pēnā/mihi aduersantibus: qz ego nō possum nec debeo retribuere mala ꝓ malis: quia mihi vindictā ꝛ ego retribuā: g ¶ Dñe miscdia tua in sēcl'm: qz sp paratus es recipere ad te veniētes h ¶ Opa manuū tuarū ne despicias: me. s. q̄ sū opus/manuū tuarū ne despicias: sbtrahēdo a me manū ꝓtectiōis tuē. Vel sic: f ¶ Dñs retribuet ꝓ me: qō ego nō possū nec debeo. Ro. xij. d. Nō vosmetipsos defēdētes charissimi ꝛc. g ¶ Dñe miscdia tua in sēcl'm. ī. in eternū: ideo nolo diē hoīs/qui tpalis est. Ergo/ h ¶ Opera manuū tuarū ne despicias: qz a te creati sum⁹ ꝛ iustificati. Opera ergo tua in nobis videas: qz opa nostra si videris/dānas: tua si videris coronas. Vel ꝓ mysticū intellectum tangit illud qō in euāgelio legīr de christo: q̄ cū vellet soluere censū ꝓ se et ꝓ petro illis q̄ tributū exigebāt/dixit petro: vade ꝛ mitte hamū in mare/ꝛ piscē q̄ ꝑmo ascēderit tolle ꝛ apī os ei⁹/ꝛ inuenies statherē. ī. duas didrachmas: Stather eñ pōderī gen⁹ est/habēs q̄ttuor drachmas. Et addidit: Da illis ꝓ me ꝛ ꝓ te. Hoc spūaliter fecit christ⁹: q̄ qō nō rapuit ꝓ nobis soluit. Christus q̄ est ꝑmus piscī/hamo mortī capt⁹: ꝑmus surgēs de mari: qz ꝑmogenit⁹ a mortuis. In cui⁹ ore iuenim⁹ duas didrachmas. ī. q̄ttuor drachmas. s. q̄ttuor euāgelia: q̄b⁹ a veratiōibus hui⁹ sēcl'i liberamur/ne iā debitores remaneam⁹: ibi eñ oīa nr̄a pcta soluunr. Pro nob q̄ reddidit/q̄ ꝓ se nihil debuit: in q̄ ꝑnceps mūdi pctm̄ nō inuenit quare occideret. Ideo iste humilir ait: Dñs retribuet ꝓ me: pciū redēptiōis: qz opa manuū tuarū nō despicis.

a Si ambūlauero ī medio tri
b bulatiōis viūificabis me: ēt
c sup irā inimicorū meorū ēxtē
d disti manū tuā: et salūū me
e fecit dextera tua. ¶ Dñs rē
f tribuet ꝓ me/dñē misericor
g dia tua in ¶ sēcl'm: ꝛ ōpa ma
h nuū tuarū ne despicias.

Al. ¶ Dñe retribues

Al. ¶ eternū

Deut. 32. c. Ro. 12. d.

Matth. 17. d.

Partitio psalmi

In finē psalmus dauid. CXXXVIII.

i Domine probasti me
k et cōgnouisti me: tū
l cognouisti sessiōnēz
m meā: et resurrectiōnē meam.

Domine ꝓbasti me ¶ Expo. Pś. CXXXVIII Titul⁹. In finē psalm⁹ dauid. Psalm⁹ iste obscurissim⁹ est/ꝛ plurimū ꝛ plenissim⁹: in q̄ dauid in ꝓsona christi loquīr: christ⁹ aūt ꝛ ecclia tāq̄ sponsus ꝛ sponsa sūt vna caro: ideo in hoc psalmo aliqū est vox capitis/aliqū mēbrorū. Quicq̄d q̄ hic loquīr ex ꝓsona suscēptē carnis ꝛ ad caput ꝑtinet qō iā ascēdit in cēlū/et ad mēbra q̄ adhuc peregrinanr in terra: in ꝓsona suꝑiōris captiui q̄ iā spe ī hierusalē restitur⁹ memor discessionis suē in q̄ deū latere nō potuit/ꝛ in q̄ cū se vlta sit man⁹ dñi/deliberat nō esse vlteri⁹ ab eo fugiendū/ꝗ ad eum per eundē: et hoc ex ꝓsona toti⁹ humanē naturē reuertētī ad deū/tāq̄ ex voce filij ꝓdigi de lōginqua regiōe redeuntī ad patrē. Sēsus tituli talis ē: Psalmus/iste dirigēs nos/in finem. ī. in christū/attribuir toti christo/in cui⁹ ꝓsona loquīr hic ꝓpha. Intentiōe monet nō fugere a deo/ꝗ ad ipsū. Mod⁹. Quattuor sūt ꝑtitiōes psalmi. Primo agit de noticia dei/q̄ cōꝑhēdit oīa opa ꝛ suꝑiōris captiui reuersi ꝛ exulātis: q̄ q̄si cogit eū q̄ latere nō potest/reuerti: maxime cū man⁹ dei ibi eū tetigerit. Scdo dicit nō esse a deo fugiendū/ꝗ ad ipsū recurrēdū: ibi: Quō iho. Tertio dicit q̄ta sit exultatio reuertēti ad deū: ibi: Cōfitebor. Quarto quō mali ei nō noceāt apīt: ibi: Si occider⁹. Vit q̄ ꝓpha ꝑsona ꝓ ꝓsona capitis loq̄ntis ad patrē: O/ i ¶ Domine. Hoc dicit christ⁹ patri ꝓ q̄ hō: nō eñ dñs ei⁹ est pī ei⁹/nisi qz dignat⁹ est nasci ꝓ carnē. Pat est dei: dñs/hoīs. Ergo qz pī ꝛ dñs est: pī est formē dei: dñs est formē serui: Un⁹ eñ ꝛ idē dei ꝛ hoīs fili⁹: q̄ ꝓ q̄ hō ad pīez ait: i ¶ Dñe ꝓbasti me/expimētis: vt ī tēptatiōe diaboli ī deserto: Matth. iiij. a. In ꝓsecutōib⁹ iudeorū: vt in passione. k ¶ Et cognouisti me: ī resurrectiōe. Nō dicit eū nouisse tūc qō aūt nō nouerat: ꝗ alijs tūc notū fecit quē aūt nō fecerat: ita vt ꝓbatū alijs ondīdit: Ac si dicat: Cognouisti me. ī. me cognosci fecisti: Sic ad abraā dixit Gen. xxij. c. Nunc cognoui q̄ timeas deū. ī. cognoscere feci. Et l ¶ Tu/dñe/cognouisti. ī. qō voluisti ꝛ approbasti ꝓ volūtatē tuā factū ē. Quid cognouisti? m ¶ Sessionē meā. ī. humilitatē in passiōe: n ¶ Et resurrectionē meā. ī. glificationē in resurrectiōe. Potest ꝛ hoc accipi ex voce mēbrorū: Ut eñ christ⁹ caput sedit ꝛ resurrexit: sic ꝛ sui sedēt humiles ī patiētia: surgēt recti in spe vitē eternē. Ro. v. a. Glriamur in tribulatiōib⁹/sciētes q̄ tribulatio patientiā opar: patiētia aūt ꝓbationē: ꝓbatio ꝑo spē: spes aūt nō ꝓfundit. Itē sedēt ꝓfitētes pctā sua: surgēt iustificati grā sua. Dicamus q̄ ꝛ nos: i ¶ Dñe ꝓbasti me ꝛ cōgnouisti me: tu cognouisti sessionē meā: q̄. s. ī hūilitate patiētiā habeo ꝛ pctā ꝓfiteor. n ¶ Et resurrectionē meā. s. q̄ ꝑ grāz iustificat⁹ surgo ꝛ ī spē vitē ētnē erigor. i ¶ Dñe ꝓbasti me ꝛc. Moraliter notandū q̄ est duplex de hoīe ꝓbatio: dei videlz ꝛ hoīs: Probat de⁹ et ꝓbat hō. De⁹ ꝓbat actiuos/ꝑtēplatiuos/ꝛ ꝑplatos. In ꝑplatī ꝓbat fidē. Jacob. j. a. Probatio fidei vīē patiētiā opar. j. Pet. j. b. In q̄ exultabitis modicū nūc si ꝓtristari oportet: vt ꝓbatio fidei vīē multo ꝑciosior sit auro qō ꝑ ignē ꝓbar. Itē patiētiā. Zach. xiij. d. Urā eos sic vrīr argentū: ꝛ ꝓbabo eos sic ꝓbar aurū. Et Dañ. xij. c. Eligenr et dealbabunr: ꝛ q̄si ignis ꝓbabunr. Itē officiū. ij. Cor. ix. d. Probationē ministerij glorificātes deū in obediētia ꝓfessiōis vīē. Itē timorē. Exo. xx. c. Ut ꝓbaret vos venit de⁹ ꝛc. Itē iīr ꝑtēplatiuis ꝓbat innocētiā. Job. xxiij. c. Ipse scit viā meā et ꝓbauit me. Itē dilectionē. Sap. xj. b. Hos tāq̄ pī monēs ꝓbasti. Et Gen. xxvij. c. Accede huc vt tangā te fili mi ꝓbē ꝛc. Itē intentionē. Prouerb. xvij. a. Sicut igne ꝓbar argētū et aurū ī camino: ita corda ꝓbat de⁹. Itē volūtatē. Hiere. xj. d. Tu aūt dñe sabaoth q̄ iudicas iuste/et ꝓbas corda et renes. Itē ꝓbat de⁹ actiuos ī aduersitate. Pś. Probasti cor meū ꝛc. Et Eccī. ij. a. In igne ꝓbar argētū ꝛ aurū ꝛc. Itē in tēptatione. Eccī. xxvij. a. Uasa figuli ꝓbat fornax. Tob. xij. c. Quia acceptⁿ eras deo ꝛc. Itē in ꝓsperitate. Judicī. vij. a. de lambētib⁹ aq̄s dicit: Duc eos ad aq̄s: ꝛ ibi ꝓbabo illos. Aquē/sī fluxibiles ꝓspitates. Itē ī ꝓuersatiōe. Deut. j. b. Date ex vob viros ꝓudētes ꝛ gnaros: q̄ꝛ ꝓuersatio ꝓbata sit ī tribub⁹. Itē ꝓbat de⁹ hoīez vt vas: vt amicū. Pōi moꝛ vas ꝑ sonū: si clare sonat ꝑcussū: grās. s. agēdo/cū iob dicēdo/Dñs dedit dñs abstulit ꝛc. sit nomē dñi bñdictū. Itē de diuinis loq̄ndo. Uñ Hiero⁹. Bta lingua q̄ nō nisi de diuinis nouit ꝓstruere ꝓmonē. Sz mīri sūt fistulē diaboli. Job xl. b. Ossa illi⁹ velut fistulē ēris. Itē ꝓbat vt vas pinfusum. Eccī. xxj. c. Cor fatui q̄si vas ꝓfractū/qō lutū. ī. spurciciā retinet/nō aquā puram. ī. sapiētiā. Unde sequitur: Omnē sapiētiā nō tenebit. Itē ꝓbat vt vas ꝑ ignē. Sap. iij. b. Tāq̄ aurū in fornace ꝛc. Sz de illis q̄ ꝑ ipatientiā incinerant ꝛ ignē tribulatiōis ferre nequeūt/dr̄ Esa. j. f. Argētū tuū versū ē ī scoriā. Hiere. vj. g. Argētū reprobū voca eos. Itē ꝓbat deus hoīez vt

Moraliter Duplex ꝓbatio de hoīe De⁹ ꝓbat ī ꝑplatis

De⁹ ꝓbat ī ꝑtēplatiuis

De⁹ ꝓbat actiuos Pś. 16.

Itē deus ꝓbat hoīez vt vas Job. 1. d.

Probat deꝰ hominē vt amicū

deus hoiez vt amicū/in necessitate ipsū nō deserendo. Eccĕj. xij.b. Nō cognoscet ī bonis amicꝰ: ⁊ nō abscondet in malis inimicꝰ. Oz ī bonis nō cognoscat amicꝰ/determinat Deut. vj. a. vbi dicit Gregꝰ sup illō: Diliges dnm deū tuū ⁊c. Cū quis in pspitate diligit/incertū est an pspitas/an psona diligat. Eccĕj. xxxvij. a. Sodalis amico cōiocūdabit in oblectatiōibꝰ: et in die necessitatis aduersariꝰ erit. Hoc pbatū fuit tpe martyrū: qñ eccl'ia fuit in pauptate. Signum amicitię etiā ē: qñ hō patit dānū p christo. Cañ. vltl'. c. Si dederit hō oēm substantiā domꝰ p dilectiōe/q̄ si nihil despicit eā. Itē picul' se exponēdo. Eccĕj. vj. b. Amicꝰ fidel' fortis. ptectio: q̄ inuenit illū ī uenit thesaur. Gregꝰ. Quō q̄scz amat/pena interrogat. Itē pbat deꝰ hoiez vt militē: ktribilia aggrediēdo. Job. xxxix. c. Audacit ī occursū pgit armatis/ptēnit pauorē/nec cedit gladio. Ita faciūt milites christi. Ps. Si psistāt aduersū me castra ⁊c. Añ Señ. ait: Nū cvolo cuiꝰ dētes crepuere sb pugno: q̄ sāguinē suū vidit ꝯ aduersariū toto tulit corpe: ⁊ piectꝰ animū ñ piecit. Itē virilit resistēdo. j. Machab. iij. a. dr ō iuda Induit se lorica sic gigas: ⁊ succinxit se arma bellica ⁊c. Itē īdustria/ī mō pugnādi ⁊ insidias cauēdi. Eccĕs. ix. d. Dicebā ego sapiaz meliorē fortitudie. Prouer. xxij. a. Callidꝰ videt malū ⁊ abscōdit se. Circa secūdū. s. ō pbatiōe hoīs: Quę ē triplex. Prio ad ꝯtū ad seipsū: scdo ad primū: ktio ad ꝯtū ad deū. Quantū ad seipsū: primo pbat cognitionē. ij. Cor'. vltl'. b. Vosmetipsos pbate: si estis in fide ēptate. Itē pbat affectionē vl' volūtatē. j. Cor'. xj. g. Seipsū aūt pbet hō ⁊c. Item positū. Judith. viij. d. Qd facere posui pbate si ex deo ē ⁊c. Itē opationē. ij. Timoth. ij. b. Sollicite cura teipsū p babilē exhibere deo opariū icōfusibilē. Itē ꝯtū ad primū: vt pbet hō suggestionē añcz ei psētiat. j. Joh. iiij. a. Proba te spūs an ex deo sint. Itē fidelitatē añcz se ei credat. Señ. xlij. f. Si probabo q pacifici sitis. Pacificū enī vocat fidelē. Itē ī patiētia. Sap. ij. d. Cōtumelia ⁊ tormēto iterroge/mꝰ eū: vt sciamꝰ reuerētiā eiꝰ ⁊ pbemꝰ patiētiā illiꝰ. Itē cōuersationē eiꝰ. j. Thessal'. v. d. Oia aūt pbate: qd bonū est tenete. Itē pbat hō ꝯtū ad deū/diuinā potētiā/q̄ ducit ad timorē. iij. Regl'. viij. e. Discant vniuersi pplī terrar timere nomē tuū/sic pplꝰ tuꝰ isrl' ⁊c. Exo. xv. a. Oipotēs nomē eiꝰ ⁊c. Itē sapiētiā. iij. regl'. x. a. de regina saba: q̄ venit pbare sapiētiā salomonis. Itē pbat bonitatē. Malach. iij. c. Inferte oēm decimā ī horreū meū/⁊ sit cibꝰ ī domo mea: et pbate me sup hoc dicit dnus: si nō aperuero vob cataractas cęli ⁊c. Itē pbat volūtatē. Ro. xij. a. Nolite psormari huic sęclo: ꝯ renouami ī nouitate sensus vrī: ⁊ pbetis q̄ sit volūtas dei bona ⁊c. Vl' dic: Probat homo ad modū auri vt purget. Job xxiij. c. Ipse pbauit me quasi aurū. Item ad modū equi vt emat. Ps. Proba me ⁊ tēpta me ⁊c. Itē ad modū clerici: vt ordinet. Jacob. j. b. Btus vir q̄ suffert tēptationē ⁊c. Et nota q tria pbāt aur: Ignis fornacis. i. tribulationis. Eccĕj. ij. a. In igne pbat aur. Et. xxvij. a. Vasa figuli pbat fornax. Itē tactꝰ lapidis. i. laus humana: qz sic aurū in tactu lapidis pbat: sic hō ī ore laudantiū. Prouerb. xxvij. c. Quō pbat in psflatorio argētū ⁊ ī fornace aurū: sic hō ore laudātiū. Itē pseruatio ī luto/vbi nō putrescit: sic hō in tpalibꝰ. Sz de putrescentibꝰ dr Hiere. vj. g. Argentū reprobū vocate eos: qz dns piecit illos. Itē equꝰ ī tribꝰ pbat: Si ductibilis sit ⁊c. i. obediēs. Ps. Probaui te apud aqs ptradictiōis. Itē si timet calcaria. i. ñcepta dei ⁊ facit ea. Gregꝰ. Probatio dilectiōis exhibitio opis. Itē si bn comedit. i. si animā oīone/q̄ ē cibꝰ/reficit. j. Cor'. xj. g. Probet aūt seipsū hō ⁊c. Itē clericus ī tribꝰ pbat. s. ī legēdo/cātādo/⁊ pstruēdo. Legere ptinet ad discretionē: ⁊ fm hoc dr. j. Joh. iiij. a. Probate spūs an ex deo sint. Et. j. Thessal'. v. d. Oia aūt pbate. Cātare ptinet ad gratiarractionē. Sic pbati sūt pueri igne babylonis: Dañ. iij. e. Cōstruere ptinet ad studiū supnor. Sic pbāt illi q̄ accipiūt hic pensionē grę: vt post habeant coronā glię. Tob. iij. d. Hoc habet p certo oīs q̄ colit te: qz si vita eiꝰ in pbatione fuerit/coronabit. a Intellexisti ⁊c. Hoc ex psona mēbrorꝝ: vbi icipit agere de exilio suo sb similitudine pdigi

De pbat hoiez vt militem

Ps. 26.

De pbatiōe hominis

Nō pbat ad modū auri et equi ⁊ clerici

Ps. 25.

Aurū pbāt tria

Equus in tribꝰ probatur

Ps. 80.

Clericꝰ in tribꝰ probatur

Al. Hōginquo
Al. Hlimitē

a Intellexisti cogitatiōes me/
b as d hlōge: semitā meā ⁊ fūni
c culū meū iuestigasti. Et oēs

filij. q. d. pbasti me ⁊ cognouisti me: ⁊ etiā/intellexisti cogitatiōes meas de lōge: vl'/de lōginq̄: cū adhuc ī peregrinatiōe sū/añcz ad patriā veniā: vt filio iuniori redeunti occurrit pr: qz intellexit eiꝰ cogitatiōes de longinq̄: q̄ apō se dixerat: Egestate pfectꝰ surgā ⁊ ibo ad prem meū. Hāc cogitationē ñnoscēs pr/ei occurrit. b Semitā meā. s. malā/quā occultꝰ iui/patrē meū deserēdo: c Et funiculū meū: q̄. s. trahā pctā ī longū. Esa. v. c. Vę qui trahūt pctā sic restē lōgū. Funiculū ergo meū iuestigasti q̄ scz pueni: Lōge q̄dem ierā: ꝯ tū ibi eras: a cuiꝰ oculis lōge nō erā. Ut deprehensꝰ fugitiuꝰ loq̄t/seqnte se legitima vindicta dei vīdicātis. d Inuestigasti. i. pfecte cognouisti: sic res q̄ iuestigat vscz ad minima/pfecte cōgnscit: qz iuestigatio ꝓprie dicta/q̄ ī porta discursū vnꝰ rei notę ad aliā cognoscendā/nō est ī deo. e Et * omēs vias

Luc. 15. d.

a Intellexisti ⁊c. Hoc potest allegorice exponi etiā de psona capitis christi sic. Intellexisti cogitatiōes meas de lōge: ñ loco/ꝯ tpe: qz oīa añcz sint videt. b Semitā meā. i. ñcepta artiora: c Et funiculū. i. hereditatē eternā: quā p illꝰ obtuat. pmittit. Est enī funiculꝰ multiplex. s. naturę/glię/grę/culpę/⁊ pęnę. De p. Eccĕs. vltl'. c. Añcz rūpat funiculꝰ argētēꝰ. Funis ligat: sic est q̄dā colligatio naturalis iter aiaz ⁊ corpꝰ. De funiculo glię. Ps. Funes cecidērt mihi ī ñclar ⁊c. Sic enī fune aliq̄d tenet ⁊ mēsurat: sic hō ī gliā detinet/⁊ hz certā mēsurā ñmū fin quātitatē meriti. Itē sūt funes grę. Job. xl. c. An extrahere poteris leuiathā hamo: ⁊ fune ligabis linguā eiꝰ? Fune enī grę ligat lingua. i. suggestio diaboli. Et nota q̄ iste funis est ī inchoatiōe boni: qō fit p pęnitētiā. Hiere. xxxviij. d. Traxerī hieremiā funibꝰ de lacu. Per hieremiā sigt pctōr: q̄ extrahit funibꝰ pęnitentię de pctō. Itē ī pgressu boni: ⁊ b ad exēplū passiōis christi. Josue. ij. c. Submisit p funes explorātores. Explorātores/sūt pęnitētes: q̄ explorāt terrā reprōmissiōis p exēplū passiōis. Itē ī psūmatiōe. Hester. j. a. Tētoria erāt ibi facta de funibus byssinis ⁊ purpureis. In psūmatiōe enī duo sūt: mūdicia vitę: ⁊ imitatio passiōis christi: q̄ sigt p byssinā ⁊ purpurā. Et nota q̄ funes grę sūt tres: castitatis: hūilitatis/⁊ charitatis. Funibꝰ castitatis renes regū ñcingūt. Job. xij. d. Baltheū regū dissoluet: ⁊ ñciget fune renes eor. De funiculis humilitatis capita ī q̄bꝰ solet regnare supbia/restringūt. iij. Regū. xx. e. Audiuimꝰ q̄ reges isrl' clęmētes sūt: ponamꝰ q̄ saccos ī lūbis nrīs: ⁊ funiculos ī capitibꝰ nrīs. Hoc signū ē humilitatis. Itē ē funiculꝰ charitatis: q̄ iustꝰ trahit ad gliaz: et ei terra pmissiōis mēsurat. De pmo Osee. xj. b. In funiculis adā trahā eos ī vinclis charitatis. De scdo/Ps. Diuisit eis terrā. i funiculo distributiōis. Itē sūt funicli culpę: Et hi multiplices sūt: Quia sūt funes vanitatis. Esa. v. e. Vę q̄ trahitis iniqtatē ī funiclis vanitatis. Istis sūt ligati viri supbi ⁊ mulieres supbę. Baruch. vj. e. Mulieres circūdatę funibꝰ ī vīs sedēt/succēdētes ossa oliuar. Itē sūt funes carnalitatis/q̄bꝰ ligāt ipsi carnales ⁊ lasciui. Prouer. vij. c. dixit mulier. i. lasciuia: q̄ dicit ad iuuenē: Intexui funibꝰ lectū meū. Itē sūt funes cupiditatis. Prouer. v. d. Funibꝰ pctōr suor vnusq̄scz restringit. Itē adinuētionū. Judicĕ. xv. c. Ligauerūt sansonē duobꝰ funibꝰ nouis. Duo noui funes/sk adinuētiōes ī duobꝰ generibꝰ pctōr. s. spūalitū ⁊ carnalitū. Itē obstinatiōes. Ps. Funes pctōr circūplexi sk me. Itē sk funes pęnę: Et hi sk multiplices: Quia sk funes pnitatis ad pctm. ij. Regl'. xxij. a. Funes iferni circūdederūt me ⁊c. Pronitas enī pctī trahit peccatorē ad pfūdū pctī: deinde ad pfūdū iferni. Itē ifirmitatis ad resistēdū pctō. Judicis. xvj. b. Si fuero ligatꝰ septē neruiceis funibꝰ. i. septē īfirmitatibꝰ q̄ relinquūt ex septē generibꝰ pctōr. Itē pauptatis: qz diabolꝰ spoliat hoiez gratuitis/vt eū ī pctō teneat. Job. xxxvj. a. Si fuerint ī catenis ⁊ vinciāt funibꝰ pauptatis: dns īdicabit eis opa eor. Itē pęnę ęternę. Esa. iij. d. Et erit p ęona funiculꝰ. Dicat ergo christꝰ hō deo pī siue ī psona capitis siue ī psona membrorꝝ: Funiculū meū inuestigasti. Sequit: e Et oēs vias meas ñuidisti. Vię ptinēt ad humanos actꝰ/q̄bꝰ in mūdo ꝓuersatus ē:

Allegorice

Funiculus multiplex

Ps. 19.

Ps. 118.

Quia nō est

Dozaliter * oēs vias meas. Vias.ſ.opa: a Preuidiſti:añq̃ ire ī eis:ꝛ pmiſiſti ire ī laborē vt redirē ſi nolle laborare: et ꝶ mō fateor.ſ.me nolle laborare: b Quia non eſt ſermo in lingua mea:ſupple ſufficiēs ad explicandū celſitudinē tuę ſapię:ō ſbdit: c Ecce tu dñe cognouiſti oia nouiſ/ ſima:qñ.ſ.vorcoſ pa/ ui: d Et ātiqua: qñ partē ſbſtātię meę petij. Hoc ſm para/ bolā. Myſtice aūt an tiqua nra fuerūt:qñ p antiquū pctm lapſi ſu mus: Nouiſſima vo eſt pęna :qñ in hanc mortalitatē venimus/ q̃ eſt vltima/ſi redire velimuſ:alioqn reſtat ęterna. e Tu for/ maſti me:ad iſtos la borēs:ad q̃s omnes na ti ſumus. f Et poſuiſti ſuper me manū tuam:gra/ uantem ſuperbū ſalubriter/vt erigat humilem. Propterea/ g Mirabilis facta eſt ſcientia tua:ex me.i.ex pec/ cato meo:mirabil' ꝛ incōprehenſibilis facta eſt mihi ſcientia tua. Mihi em nō facile eſt ꝓtemplari te/quē ſuperbus reli/ qui:qñ dixi: Da mihi portionē ſubſtantię meę: h Con/ fortata eſt.i.inualuit adeo/q/ i Nō potero ad eam/ attingere ex me. Vel ſic: g Mirabilis facta eſt ſciē/ tia tua ex me.i. mirabilior eſt ſcientia tua q̃ ego poſſum cogitare. Propter q̃ Hieronym⁹ tranſtulit: Mirabilior eſt ſcientia tua a me. Hebręi em nō habēt comparatiuū gradū: ſed vtunt poſitiuo ꝓ eo cū ablatiuo caſu. Vt ſupra habetur: Bonū eſt confidere in dño.i. melius. Myſtice in his verbis gentilis populus ſuę cęcitatis recordat:quę non ſolū ſuper iudęos/ſed etiā ſuper gentes olim inualuit. Vñ et eadē verba/ quę iudęorū cęcitatē figurant ponit hic.ſ. Po/ ſuiſti ſuper me manū tuā. In Exodo legit dñs dixiſſe moyſi: Nō poteris videre faciem meā:ſed ponā te in foramī/ ne petrę:protegā te dextera mea donec tranſeā tollamq̃ ma nū meā:ꝛ cū tranſiero poſterioꝛa mea videbis. Moyſes/eſt iudaicus populus: Manus dñi ſup eū vt nō videat faciem tranſeuntis/cęcitas eſt in iudęis: vt nō cognoſcāt diuinitatē chriſti: donec per paſſionē trāſeat de hoc mundo ad patrē. Poſt tranſitū tollit dñs manū ſuā :ꝛ videt moyſes poſterio ra:qz poſt reſurrectionē ablata eſt cęcitas eorū qui crucifixe/ rūt dñm. Sicut ergo ſuper gentilē ꝓlm poſita manu dei in/ cōprehēſibilis facta ē ſcia dei:ita grauata manu ſup moyſē .ſ.ſup iudęos/nō potuerūt videre chriſtū eē deū donec trā/ ſijt ad patrē: Tūc em ꝑdicāte petro m'ti de illis ꝓuerſi ſunt. Cōclusit g de⁹ oia ī ifidelitate: vt oīm miſereat. k Quo ibo a ſpū tuo. Hęc eſt ſecunda pars: vbi iā deliberat nō eſſe a deo fugiendū/ſz ad eū eundū. Dicit ergo: Quo ibo a ſpiritu tuo:quo plenus eſt mundus.Sap,j.b.Spirit⁹ dñi repleuit orbē terraꝝ. l Et quo a facie tua fugiā .i.ab ira tua vel pręſentia tua.q.d.hoc eſt impoſſibile. Et ſe vertens hac et illac quaſi q̃rens locum fugę:dicit: m Si aſcendero in cęlū.i.ſi me extulero/inuenio te repreſſorē: Si de iuſticia mea ſupbiero: n Tu illic es:cui⁹ re ē iuſti/ cia. o Si deſcēdero ad iſernū.i.ſi peccādo venero in ꝓfūdū maloꝝ nolēs ꝓfiteri:dicā:q̃s me videt:ꝛ p Ades/ vt vindices.Quo ergo iturus ſum vt te iratū nō ſentiā:Ꝛ/ uenit iſte conſiliū quo fugiat:quaſi ſic potero: q Si ſū/ pſero pennas meas.i.duas alas charitatis/quas pdi/ derā.Et hoc/ r Diluculo/virtutū:Alia littera:in di/ rectū.ſ.vt nec erigar ſuperba ꝑſumptione:nec mergar de/ ſperatione. s Et habitauero in extremis mar'/mē/ te:nō in medio/qz ibi mergerer : ſed in extremis.i.in fine ſę/ culi: vbi ſit mihi requies. Illuc ergo iam volemus ſpe ꝛ de/ ſiderio/habentes alas gemine charitatis. Sed qz ipſe dñs nos illuc ducit: Vñ ſequit: t Etem illuc manus tua deducet me: vt erigar quaſi in aere:nō tangens cęlū per elationē:nec terrā per deſperationē. v Et dextera tua .i.gratia tua/tenebit me/ne recidā/ ſed perſeuerē. Sed qz conſiderat longinquitatē vię:ꝛ quō refrigeſcit charitas/ſub dit: y Et dixi.i.cogitaui volare:ꝛ dixi mihi: z Forſitan tenebrę.i.tot mala ſęculi: a Cō/ culcabūt me: Abū dat em iniquitas ſecli qua pennę charitatis refrigeſcere poſſunt. Et qz in nocte deſpe/ raui trāſire mare per me: b Nox.i.hęc tota miſera vita/facta eſt mihi/ c Illu/ minatio mea i de/ litijs meis.i.p deli/ * tias meas.

a vias meas ꝓuidiſti:qz nō eſt
b ſermo in lingua mea. Ecce
c tu dñe cognouiſti oia nouiſ
d ſima ꝛ antiqua: tū formaſti
e me/ꝛ poſuiſti ſup me manū
f tuā. Mirabilis facta eſt ſci
g entia tua ex me: fortata ē
h ꝛ nō potero ad eā. Quō ibo
i a ſpiritu tuo: ꝛ q̃ a facie tua
k fugiā? Si aſcendero in cę/
l lū tū illic es:ſi deſcendero
m ad iſernum/ades. Si ſum/
n pſero pennas meas dilucu
o lo: et habitauero in extre/
p mis maris. Etem illuc mā/
q nus tua deducet me: et te/
r nebit me dextera tua. Et di/
s xi, forſitan tenebrę concul/
t cabunt me: et nox illumi/
v natio mea in delitijs meis.

Al. †dolus
Al. †finxiſti
Al. †Mirificata
Al. †inualuit
Al. †tibi
Al. †recipiā
Al. †i directū
Al. †adducet
Al. †fortaſſe

b Quia nō ē ſermo/ſiue/dol⁹ ī lingua mea:ſic ī lingua adę ꝛ filioꝝ ei⁹. Ego autē filius tu⁹ veritatē loquor: q̃uis dixerim quędā quę videnī ſibi cōtraria: Vt illud: Pa ter maior me eſt. Et illud: Ego ꝛ pater vnū ſumus. Quę ve ra ſunt: ſm q̃ homo ꝛ ſm q̃ deus. c Ecce tu dñe cog nouiſti oia nouiſſima et antiqua. Nouiſſimū ē: Ver/ bū caro factū eſt.ſ. Puer natus eſt nobis. Antiquū eſt: In principio erat verbū. Hęc ſunt noua ꝛ veruſtiſſima: de qui/ bus in lege moyſes ait: Veruſtiſſima veterū comedet: ꝛ no/ uis ſuperuenientib⁹ vetera pijciętis. Alia em ſunt vetera: alia noua : alia veruſtiſſima. Vetera/ſunt pmiſſiones legis ꝛ pharū/deventuro tūc chriſto. Noua/ſūt pmiſſionū iple tio: veritatis exhibitio. Veruſtiſſima/quę ad diuinitat' ęter/ nitatē pertinent. Nouis ergo ſuperuenientibus/vetera ſunt pijcienda:ſed veruſtiſſima ſeruanda:quia exhibita veritate dominici aduent⁹:figura ꝛ pmiſſio ceſſare debent. Inde eſt q̃ tres miſſę in natali dñi celebrant. In prima/de ęterna ge/ nitura filij cantat: Dñs dixit ad me ꝛc. In ſecunda de pro/ miſſione aduentus: Lux fulgebit ꝛc. In tertia de impleꝛione promiſſionis: Puer natus eſt nobis ꝛc. Et quia ille idē qui eſt dei filius/factus eſt hominis filius:ideo in illo miſſę offi/ cio vbi cantat de ęterna genitura: Dñs dixit ꝛc.legit euan/ geliū de temporali chriſti natiuitate: Liber generationis.ſ. Et in miſſa vbi cantat de temporali chriſti natiuitate legit euā geliū agens de ęterna verbi genitura: Cantat em: Puer na/ tus eſt nobis: Et legit: In principio erat verbū. Et qz veri/ tate exhibita figurę ceſſare debent: ideo officiū miſſę ad p/ miſſionē pertinens/ſequētibus diebus nō repetit: ſed illud q̃ pertinet ad pmiſſionis completionē.ſ. Puer natus eſt nobis. Hęc ergo ſunt nouiſſima chriſti ꝛ antiqua:quę nouit pater:ꝛ cui filius reuelat:quę abſcondita ſunt ſapientibus et prudētibus.i.de ſcientia intumeſcentibus:ſcribis.ſ.ꝛ phari/ ſęis/omnibusq̃ hęreticis : qui nouiſſima ꝛ antiqua in chriſto recipe refugiunt. e Tu formaſti me: ſm hoiez. f Et poſuiſti ſuper me manū tuā:nō ſuper primū hominē. g Mirabilis facta eſt ſciētia tua ex me.i.p meā ꝑ/ dicationē facta eſt mirabilis hominibus. Scientia em patrī per chriſtū facta eſt mirabilis hominib⁹: quibus tot arcana patuerūt: ſ per primū hoiez deſpicabilis fuit: h Cōfor/ tata eſt/in pectoribus hoīm:cū firmiter crediderī. i Et nō potero ad eā:qz homo aſſumpt⁹ diuinę ſubſtātię nō poteſt q̃rī in ſcientia vel in alio. k Quo ibo: a ꝑſen/ tia tua:Quaſi nuſq̃. m Si aſcēdero: Hoc factū ē ī aſcē ſione. o Si deſcēdero: Hoc factū eſt ī morte. q Si ſumpſero pennas meas.i.diuinitatē: r Diluculo .i.aī lucē: s Et habitauero in extremis mar'.i.ſup vniuerſū mundū. v Man⁹ tua deducet me.i.fili⁹ tu/ us.ſ.verbū. z Forſitan tenebrę cōculcabunt me: Ironice ꝛ irriſiue opinātiū/nō dubitatiue dic:ꝛ ad irriſionē maloꝝ. b Et nox illuminatio mea.i.illi q̃ prius erāt

Allegorice
Job.14.d.
Job.10.f.
Job.1.b.
Eſa.9.b.
Job.1.a.
Leuit.26.b.
De trib⁹ miſſis in natiuitate chriſti
Matth.11.d.

Moraliter ✻ tias meas. Nostre enim delitie christus est: de quo exultam⁹.
Lucᵗ.15.b. Venit muler. ſ. ſapientia dei: que drachmā vbi est imago regis. i. hominē factū ad imaginē dei/perdiderat: ⁊ accēdit lucernā q̄ de luto est. i. carnē luce diuinitatis repleuit/noctēq̄ illuminauit: ⁊ nocte illuminata inuenit drachmam. Vel sic: Nox que prius erat horror ē illuminata: ⁊ delicie meę. i. cōsolatio mea q̄ a te sit illuminata. a ¶ Quia tenebre. i. hoies mali: b ¶ Nō obscurabunt a te: q̄ flagellādo erudis hoies vt p̄fiteat pctā: ⁊ p̄fitentem vera luce illuminas. Qui enim nō p̄fitet peccata/suas tenebras tenebrat: ſz ſi p̄fitet/deus illuminat. c ¶ Et nox sic dies illuminabit/a te: sicut ⁊ dies hꝰ noctᵗ. Notandū q̄ ⁊ nox illa quā supra posuit. i. hęc vita misera/⁊ noctē habet ⁊ diē. Nox/est ſęculi aduersitas: dies ſo/eiusdē. p/ſperitas. Sed ſi deus habitat in anima. p̄mittens aliā lucē/illuminat noctē huius noctis sicut diē: docens. ſ. nō lętari in p̄ſperis/nec frangi in aduersis: et tunc incipit hō his indifferent vti: et sic est ei nox huius noctᵗ sicut dies eius: et in omni
Job.1.d. tpe cū beato iob benedicit deo: Ideo subdit: e ¶ Sic tenebre eius. ſ. noctis/sūt mihi. i. aduersa: f ¶ Ita ⁊ lumē eiꝰ. i. pſpa: ideo hoc mō tenebre nō p̄culcabunt me. Et q̄si aliq̄s diceret: Nūm est hęc indifferētia tibi? Rūdet: g ¶ Quia tu possedisti renes meos. i. nō solū cor ⁊ cogitationes: sed etiā/renes. i. delectatiōes. Et/ h ¶ Suscepisti me. Prępostere dictū est: p̄us enim ē suscipe q̄ possidere. i ¶ De vtero matris meę. i. de p̄suetudine ciuitatᵗ meę babylonię: in qua prius natus sū captiuꝰ: vbi nō indifferent babebā lucē ⁊ tenebras noctᵗ. k ¶ Cōfitebor tibi ⁊c. Hęc est tertia pars: vbi dicit q̄ta est exultatio multiplicatio redeunti ad deū/deo illuminante/⁊ renes possidente. q. d. q̄ suſcepisti me/ideo confitebor tibi. i. laudabo te: l ¶ Quōm terribilit magnificatus es. i. eo ipso q̄ te miramur terribilis es: ⁊ ita cū tremore gaudemus: q̄ timemꝰ ne supbi p/damus q̄ō humiles pcepimꝰ. m ¶ Mirabilia opa tua: Nō solū tu es mirabilis/sed ⁊ opa tua. n ¶ Et aia mea cognoscet nimis. Ante erat mira sciētia tua ex me/⁊ non poterā ad eā: ſz modo possū: q̄ noctē illuminasti/renes possedisti. de vtero suscepisti. i. q̄ venit mihi gratia tua ⁊ illuminauit me: ideo cognoscit anima mea nimis. Et hoc/quia o ¶ Nō est occultatū os meum. Os ossis: nō oris dicit. Est ergo quēdā firmitas interior/q̄ est abscōdita hominibꝰ. Sed tu q̄ fecisti eā vides/q̄ frangi nō potest: Occidi enim p̄sit sancti/sed flecti nequeūt: Nūm hoibus tristes esse extra vide/
2.Corᵗ.6.b. bant: deo aūt q̄ intus videt gaudēt: q̄si tristes/sp aūt gaudētes. q ¶ Et substātia mea. i. ego q̄ in carne corruptibili subsisto: ⁊ tñ os nō cedit malis huiꝰ iferiorᵗ mūdi. r ¶ In inferioribꝰ terre. i. substātia corpis mei nō latebat te cū adhuc essem in materia vñ facta est: Nō ita mirum est ſi angelus est fortis q̄ ſi caro est fortis: q̄ō est ex osse occulto: ⁊ ex inferioribꝰ terre. s ¶ Imperfectū meū. Hucusq̄ locutꝰ est ex p̄sona mēbrorum: hic iā loq̄t ex p̄sona capitᵗ eadē voce. q. d. mihi fecisti os occultū: sed q̄d de his fiet in q̄bus nō est hęc fortitudo? Christꝰ q̄ ab initio psalmi cępit loq̄/post interposita membrorum verba/dicit patri ex persona sua: Imperfectum meū viderūt oculi tui: q̄ etiā titubātes respicit deꝰ mi/
Lucᵗ.22.g. sericordit ne pereāt: Sic respexit petrū. v ¶ In libro tuo. i. in me: quē dedisti forma iusticię hoibꝰ: et qui sū liber vitę/
Ps.39. in quo p̄destinati saluant. Nūm. ſ. vir iustus dicit: In capite libri scriptū est de me ⁊c. x ¶ Omnes scribent. i. instruentur ⁊ nominabunt: nō modo perfecti/sed et imperfecti: nō ergo desperent.

a ⁊ Quia tenebre nō ⁊ obscurabunt a te ⁊ nox ⁊ sicut dies illuminabit: sic tenebre eiꝰ ita ⁊ lumē eiꝰ. ⁊ Quia tu possedisti renes meos ⁊ suscepisti me de vtero matris meę. Confitebor tibi ⁊ quoniā terribiliter ⁊ magnificatus es mirabilia opera tua ⁊ anima mea cognoscet ⁊ nimis. Non est ⁊ occultatū os meū a te q̄ō fecisti i ⁊ occulto: ⁊ substāntia mea in inferioribus terre. Imperfectum meum viderunt oculi tui: ⁊ in libro tuo omnes scribēt: ⁊ dies formabunt ⁊ nemo in eis. Mihi autem ⁊ nimis honorati sunt amici tui deus ⁊ nimis confortatus est principatꝰ eorū.

Nūm ⁊ obtenebrabuntur ⁊ tanq̄ ⁊ Nūm ⁊ dñe ⁊ dñe ⁊ mi: ificatꝰ ⁊ deꝰ ⁊ valde

c ✻ nox: illuminabunt a me: ⁊ sic illuminati erunt in delitiis meis: a ¶ Quia tenebre. i. mysteria scripturarum: b ¶ Nō obscurabūt a te: ſ nox. i. sermo obscurꝰ/ d ¶ Illuminabit sic dies. i. patebit sicut sermo aptus. e ¶ Sic tenebre eius ita et lumē eius: quia veritas est reuelata p christū in operᵗ sicut in apertis. Ideo tenebre nō p̄culcabūt me: g ¶ Quia tu possedisti renes meos: vt sine peccato fieret cōceptus meꝰ ⁊ ortus meus. h ¶ Suscepisti me de vtero matris meę/virginis: Tua enim opatiōe totū factū est. Ideo/ k ¶ Cōfitebor tibi: id est laudabo te: l ¶ Quoniā terribilit magnificatus es: Per adā hō decidit: et per me eminuit q̄ magnificꝰ sis. m ¶ Mirabilia opera tua: prędicationis/passionis/resurrectionis ⁊c: n ¶ Anima mea cognoscet nimis: Quia nemo nouit patrē nisi filiꝰ. o
Matth.11.d. ¶ Nō ē occultatū os meū a te. i. diuinitas/ p ¶ In occulto: q: fecisti malis occultari. q ¶ Substātia mea/fm hoiez/est r ¶ In inferioribꝰ terre. i. de fragili terra: s ¶ Imperfectū meū: nō modo perfectos sed imperfectos: t ¶ Viderunt oculi tui/misericorditer. y ¶ Dies. i. maiores: vt apli: fm illud: Dies diei eructat verbū. z ¶ Formabunt/a me: i quo perfectionē gratię sumunt: a ¶ Et
Ps.18. nemo: meorū formabit: in eis: q: nō dicunt esse petri vel
1.Corᵗ.1.b. pauli: sed christi/a quo christiani dicunt. Et hoc est q̄ō sequit de apostolis: b ¶ Mihi aūt nimis honorati sūt. Hoc manifestū est de aplis q̄s amicos vocat: vt Joh.xv.b. Iā nō vos dicā seruos/ſ amicos. Qui c ¶ Nimis. i. valde honorati sūt. Christꝰ enim aplos multᵗ modis honorauit:

Ut deli cet

Vocando eos in p̄ria p̄sona. Matth.iiij.d. Vocauit iesus iohānē/iacobū/petrū ⁊ andreā. Et alibi alios. Eligēdo eos. Joh.xv.c. Nō vos me elegistᵗ: ſ ego elegi vos. Et Joh.vj.g. Nōne vos duodecim elegi:
Potestatē faciēdi miracla eis tribuendo. Matth.x.a. Cōuocatᵗ duodeci aplis/dedit eis potestatē sup spūs imūdos/⁊ sup omnes languores. Et Mar. vltᵗ.d. In Familiaritatē cū eis ha/ (noie meo dęmonia eijciēt.
bēdo. Actᵗ.j.d. Oportet ex his virꝰ q̄ nobiscū p̄gregati sūt oi tpe q̄ ītrauit ⁊ exiuit dñs ieſꝰ ītēr nos ⁊c. Et
j. Joh.j.a. Q̄ō ⁊ vidimꝰ audiuimꝰ/⁊ manꝰ nr̄e p̄tre/
In p̄ria p̄sona eos docēdo/nō (ctauerūt ō ꝓbovitę. ⁊c.
p ange los sic p̄ ęs veterᵗ testamēti. Lucᵗ.x.d. Bti oculi q̄ videt q̄ vos videtᵗ. Et Joh.xiij.b. Vos vocatᵗ me
Secreta sua eis manifestādo. Joh.xv.b. (magr ⁊c.
Vos aūt dixi amicos: q: q̄cūq̄ audiui a pre meo nota
Potestatē iudiciariā eis p̄ferēdo. Matth. (feci vob.
Eos frēs spū/ (xix.d. Sedebitᵗ sup sedes duodeci ⁊c.
alit vocādo. Matth.vltᵗ.b. Ite dicite frib⁹ meis ⁊c.
Post resurrectionē suā eis apparēdo: cū eis comedēdo/
⁊ de regno dei loquendo. Actᵗ.j.a. Et Lucᵗ.vltᵗ.
Principes ecclię eos p̄stituēdo. Matth.xvj.c. Pō. Cō Ps.44.
Eos suos testes p̄stituēdo. (stitues eos p̄ncipes ⁊c.
Actᵗ.j.a. Eritᵗ mihi testes ⁊c. Et sic christꝰ aplos honorauit. d ¶ Nimis p̄fortatꝰ est. i. firmit stabilitꝰ: Quia ſt iuduti virtute ex alto. Lucᵗ. vltᵗ.g. Manete i ciuitate donec induamini virtute ex alto. e ¶ Principatꝰ eor: q: p̄ncipes ecclię fuerūt: ⁊ episcopales cathedras obtinuerūt: q̄s in ecclesiis instituendis diuisis p mundū sedibus sctā p̄dicationū ope fundauerūt. Ipsi enim p̄stante deo legunt duces ecclesiarū/arietes gregū/⁊ p̄ncipes fidelium populorū: quorū laboribus sancto spiritu totius orbis adunata ⁊ solidata deuotio est. Et q: christꝰ sic eos p̄fortauit ⁊ honorauit. Sedq̄:

Allegorice

Nūm ⁊ tabscōdi Nūm ⁊ tabscōdi De p̄se.dil.4 c. sic i sacris Nūm ⁊ die ex rabunt Nūm ⁊ toti fu mabunt Nūm ⁊ valde honorificati Nūm ⁊ valde p̄fortati sūt

Dinumerabo eos

a Dinumerabo eos/non solũ apostolos: sed eos quos in fide genuerũt. b Et sup arenam multiplicabunt: q̃ quasi inumerabiles renati sunt p illos. Vel/super arenam: id est sup iudęos:qui ꝓpter sterilitatem arena dicunt. Unde in ꝓmissiõe dictũ est abrahę/Geñ.xxij.c. Multiplicabo semẽ tuũ sicẽ stellas cęli:et velut arenã maris. Per stellas populus christianorũ intelligit:qui numerosior est ꝓ ꝓlo iudęorum per arenam figurato/ c Exurrexi/a morte: d Et adhuc sum tecũ: nondũ cum ipsis per noticiam: q̃ non mox post resurrectionẽ christũ agnouerunt. Vel/sum tecũ: id est oculi⁹ ad dexterã tuã/donec omnib⁹ in iudicio apparebo. Hoc de capite. Sequit aũt in ꝑsona mẽbrorũ:q̃ patit malos ꝑmixtos bonis. e Si occideris de⁹ peccatores. Quarta pars: quomõ mali non noceãt ei. Quę sumendo duos versus simul sic cõtinuat: Sum tecũ:sed tñ adhuc patior ab hęreticis in corꝑore meo q̃d est ecclesia. Dico ergo: O deus si.i. quãdo occideris peccatores: id est hęreticos:qui fastu superbię ab alijs se diuidũt:qui a superbia occidi dicunt per amissionẽ gratię. g Accipiant.s.ipsi occisi: h In vanitate ciuitates suas.i. populos suos vanos/eorum vana sectãtes: qui ipsos apparẽtia iusticię inflatos sequuntur/dirupta vnitate. Est aũt occasio inflatis hęreticis seducẽtibus populos separandi se ꝛ illos ab vnitate. Tales.s.quia mali ibi:id est in ecclesia sunt/ quib⁹ nolunt misceri:et sunt vere in ecclesia nõ mõ boni quos infamant : sed et certe mali: et hac occasione se et alios corꝑoraliter a bonis diuidunt. Et etiam ideo:quia deus monet bonos vt a malis se separẽt: Ideoq̃ iterponit/ f Viri sanguinũ declinate a me:quoniam dices:alia littera: in cogitatione: Quasi ideo accipient/hęretici/ in vanitate ciuitates suas.i.ideo seducẽt in separatione ꝓ ꝓria vanos populos:quia tu o deus/dices:id est imittes ĩ cogitatione iusti vt dicat malis: Viri sanguinũ declinate a me.i.mones bonos vt a malis se separent:non vtiq̃ loco: non corꝑore:sed mente: non aperte adhuc/ne et bonos deserant: sed puritate vitę. Or autẽ dicit deus modo malis in cogitatione bonorum:in iudicio/dicet aperte:Amẽ dico vobis: non noui vos. Hęretici igit qui innocẽtes sępe infamãt:quos tanq̃ malos se fugere simulant/ videntes malos inter quos triticum gemit/vsurpant hanc auctoritatem:et dicunt imperitis vt separent se a malis corꝑoraliter:qui cum bonis sũt:q̃ deus monet iustos vt dicant: Viri sanguinũ declinate a me. Et ideo nisi id fecerint q̃ deus monet eos/non esse iustos/ dicunt. Sed nõ sicut hęretici putant/ illud monet deus: Nõ enim monet vt ante nouissimã ventilationem vt putant hęretici se corꝑoraliter diuidant a malis:sed per vitę dissimilitudinem se seiungãt a viris sanguinũ. Viri aũt sanguinũ sũt:q̃ oderũt fratrem:sicut Johãnes dicit: Qui odit fratrẽ suũ/homicida est. i Nõne qui oderũt ꝛc. Quasi hęretici nõ itelligẽtes accusant ĩ bonis cõmunionẽ malorũ. Sz q̃d mihi calũniant dicẽ corp⁹ christi de cõmixtione malorũ? Nõne etiã mixti illis separati sumus ab illis animo ꝛ volũtate/odiẽdo vitam eorumq̃ mores? Ideo dicẽ: Nõne qui oderũt te domine oderam: q.d.sic. k Et sup inimicos tuos tabescebam: id est resoluebar interius ęlo iusticię tuę iratus cõtra eos. l Perfecto odio oderam illos:id est iniquitates eorum odi/ nõ naturam. Hoc est perfecto odio odisse: vt nec ꝓpter vitia homines oderis:nec ꝓpter homines vitia diligas: Quomodo ergo cõmixtione malorum cõtaminabor? sicut calũniant mihi hęretici:de quibus adiungit: m Et inimici facti sunt/ ipsi hęretici/mihi/nõ tñ dei: sed ꝛ mei inimici sunt:in q̃ illos odio habeo. n Proba me. Ducusq̃ egit de hęreticis et alijs eorum sequacibus ab ecclesia separatis: Nũc etiam agit de malis vel fictis sibi cõiunctis:quos patit ecclesia ꝛ gemit: q.d.hęretici se ꝛ alios separãt:ergo cum separatis occisis et suis sequacibus restãt mali inseparati :inter quos gemit ecclesia quos ꝛ patitur. Quid ait ipsa? Vide. Quid? O tu deus proba me. o Et/ ꝓ id est: p Scito cor meũ : quia non cõsentio factis malorum: Tu deus proba et scito:quod non potest homo:non hęreticus:qui nec probare nouit nec scire/cor meum: sed tu solus qui rimaris occulta cordium: q Interroga me/ q̃d ad inquisitionem pertinet minutissimam. r Et cognosce semitas meas: id est facta et cogitata mea occulta. Deus enim septem facit cordi. Primo rimatur siue ituetur.j.Regl.xvj.b. Homo enim videt quę patent:deus autem intuetur cor. Et hoc per gratiam cõuersionis infundendo. Secundo adaperit instruẽdo. Col. iiij.a. Deus aperiat nob ostiũ ſmonis ad loquẽdũ ꝛc. Et.ij. Machab.j.a. Adaperiat dominus cor vestrum. Tertio tangit feruorem immittendo.j. Regl.x.d. Abijt cum saul pars exercitus/quorũ deus tetigerat corda. Quarto visitat ꝛ probat. Pſ. Probasti cor meũ ꝛc. Quinto emollit ad deuotionem excitando. Job.xxiij.d. Deus emolliuit cor meũ. Hoc est q̃d ꝓmiserat de⁹ ꝑ Ezech.xj.d.et.xxxvj.f. Auferã a vobis cor lapideum. Sexto loquit cordi/ꝛ hoc vt delectet. Osee.ij.c. Ecce lactabo eam ꝛ inducam in solitudinẽ:et loquar ad cor ei⁹. Septimo trahit totaliter sibi vniendo: quia qui adhęret deo/vnus spiritus efficitur cũ eo. Ideo dicit Job.xxxiij.b. Si direxerit ad eum cor suum:spiritũ illius ꝛ flatũ ad se trahet. Est enim domin⁹ attractiuę naturę:quia ad modũ adamantis trahit ad se quicquid tangit. Hunc attractum desiderat q̃ dicit: Trahe me post te: Cant.j.a. Et anima sic tracta cantat: Deus cordis mei ꝛ pars mea deus in ęternũ. Ecce q̃d ait:proxima christi inter filias:hę sunt voces eius: Proba me/domine: ꝛ scito cor meũ. Hęc cõscientia munda est:ꝛ similis filię regis intrinsecus:quę est inter filias:sicut liliũ inter spinas.q.d.illi sunt inimici tui:tu vero/deus proba me ꝛ cognosce semitas meas.i. perscrutare consilia ꝛ cogitationes. s Et vide si via iniquitatis in me est/faciendo vel cõsentiendo. Si quid autẽ inueneris in via mea q̃d oculis tuis displiceat:q̃ via mea mortalis est: t Deduc me in via ęterna/quę est christus. Christus enim ęternus est qui dixit: Ego sum via/veritas ꝛ vita. In hac ergo via nulla est iniquitas:quia si quis peccat aduocatũ habem⁹ apud patrem iesum christũ: cui est honor ꝛ gloria ĩ sęcula sęculorum: Amen.

a Binũmerabo eos et sũper arenam multiplicabunt: exurrexi ꝛ adhuc sum tecũ. Si occideris deus peccatores: viri sãgũinũ declinate a me. Quia dicitis in cogitatiõe: accipiãt ĩ vãnitate ciuitates suas. Nõne q̃ oderũt te domine oderam: ꝛ super inimicos tuos tabescebaz. Perfecto odio oderam illos: inimici facti sunt mihi. Proba me de⁹ et scito cor meũ: interroga me et cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis ĩ me est: ꝛ deduc me in via ęterna.

In finẽ psalm⁹ dauid.

Gr. Quia dicet
Al. accipiẽt
Al. eos qui oderant te odio habui
Al. scrutare
Matth.25.a.
1.Job.3.c.
1.Cor.6.d.
Ps.16.
Ps.72.
Can.2.a.
Job.14.a.
1.Job.2.a.
Septẽ deus facit cordi
Partitio psalmi

Expositio Ps. CXXXIX.

Eripe me. Titulus. In finem psalm⁹ dauid. Per dauid hic itelligit christus verus dauid:qui est finis noster: vt sępe dictum:ad quem per totum psalmũ loquit sãcta ecclesia:quę est corꝑus christi. Et est hic cõquestio ꝛ gemitus ꝛ oratio corꝑoris christi inter malos constituti:nõdũ habẽtis in re:sed ĩ spe bonũ vbi est plena exultatio. In ꝗ g̃ psalmo sonat vox corꝑoris christi:hęc ẽ vox nr̃a: si tũ sum⁹ in corꝑore christi: vbi q̃q̃s nõ fuerit/in eis erit inter quos illud corꝑus gemit:aut in illo corꝑore erit/ aut membrum christi/ aut hostis christi. Et ẽ sensus tituli: Psalm⁹ hic dirigens nos/in finem:id est in christũ: vel est/dauid: id est ecclesię: quę hic loquit vt corꝑus eius. Intẽtio monet vt contra mala sęculi ad deum oremus. Modus. Tripertitus est psalmus. Primo ꝓponit/qui hostes/q̃ mala monent opponens eis preces. Secũdo dicit q̃d auxilium habeat contra mala:ibi: Dixi domino. Tertio quę sint mala inimicorum aperit:ibi: Caput circũitus eorum. Ecclesia ergo inter malos laborans